

Kass vastas: Lurru! ning ajas saba veel enam püsti.
Koolmeistri trast ei kuuldu mund kui seina tellatissumist.

„Kas nad ei peaks fugugi kodu olema?“ küüs ema, ma ei tea kas minu wõi oma läest. Vastast ei saanud ta aga minu teada summagi läest. Küüd tegi ema nagu oleks tal midagi furlu läinud: Ta kõrastas õige valjuste ja istus seal juures veel paar sommu koolmeistri kambri ulse lähemale. Siin ootas ta veel roosulese aega, kis wõttis ta ettevaatlikult üsse sangi viblu ja surus trikki põid-laga alla. See oli singiga uks. Pikkamest tegi ta ulse labti.

„Kes seal on?“ kuulsin ma eemalt laugest koolmeistrit küsimat.

„Els mina Seva Anna see ole,“ vastas ema siisest astudes. „Tulin sind kooli Hans ka voodama.“

„Kas seal veel sedagi on erstoas? pane ole hea inimene, see uks kinni! Ma kardan väga tuul.“ ütles koolmeister.

Wist oli ta sängis enese ümber ning suu välja poole põõranud; fest hääl lõlas nüüd hoovis valjumalt ja ligemal kui enne.

Kõlas juba estimesel küsimisel koolmeistri hääl vali mu föras, nüüd sundis ta mind juba paar sommu tagasi astuma ning välise ulse linsi peusse wõtma. Mul oli nit wilets tundmus rinnus, nagu oleksin ma alles koolis õppimas ja oleksin mõnda rumalat tegu teinud ning kui baaskaks koolmeistri lepp praegu mu seljas tantsumata. Ehet see tundmus polegi veel nii wilets kui minul sel puhul. Ma olin kui kurjategija, kes praegu margile tulnud ja nüüd tuleb peremees, kelle wara fulge ma oma käe pannud parajaste peale ja näeb mind. Sel silmapilgul vastas ema koolmeistri küsimuse peale:

„Mu poeg tuli ka ligi. Tule ligemale, Rein!“

Nüüd pidin siis lõvioopasse astuma.

Miks ma siis koolmeistrit nii kariin? Ta ols ju fa minu enese endine koolmeister, ja „kooli Hans,“ uagu lõla wanemad inimesed teda lutsusid, polnud fugugi kurja mebe kirjas. Ennemaste räägiti lõlas temast ühte ja teist näljatempu, mis ta teinud ja kooliajast mäletasid ka, et

ta sagedaste nalja heitis. Sest ma aru ei saanud, ega püündnudki aru saada, miks ma seikord nii suurt hirmu tais olin. Ma ei mõtelnud ega arwanud oma meeles üle pea midagi, waid ma olin aga aral, kõrtlikul olekul, nii et bing lippus finni jäätma. Kui ema mu ligemale lutsus, seal tais palav joon mul üle selja ning kurgus ajas mind ühte lugu neelama. Mul polnud küll midagi neelata, aga siisti läksivad neelud peal.

Ma astusin üle läwe. Seda ma ei tea, kas teretasin ka wõi mitte siisje astudes.

„Kas tulete mind matma?“ küüs koolmeister woodist ja nägu oli tal pool vilstu, ma ei tea kas näerul wõi nutul. Ma ei julgenud palju ta peale waadata.

„Miks me siis matma tuleme? Ega sa veel ometi surema ei halda?“ vastas minu ema ja istusleeniga järisle.

„Palju ka enam ei puudu. See walu tapab mu. Ob, küll on üls inimene wilets; ta pole kui ta baigets jääd ja sureb mitte sedagi väär, mis üks loom. Üls wana lammast, kui ta löveb, last feedetokse ometi seepi, aga üks wana koolmeister? Ma kardan, ka üssid ei soovi mu liba. Wõib ka sapine küll olla. Reed lapsed sünnitustwad mul sagedoste sappi. — Kui ma fest walust peaseks, ma utstalstu veel wiis aastat lapi, ehk ma küll nădalatki wabatahtlikult ennast nendega ei vaevald. Kus see ema ja Wili ta jäätuvad. Läksivad juba homimiku warasirikusse. Wöltu —“.

11. Sepp ja mina.

Sepp lutsuti ära. Ega tema sedagi ei lase oodata. Nüüd jääi tal peatükk poolele. Mina ei tohi seal midagi tätiendada, oma tööd segama ta sedagi ei falli. Sõbrad küll oleme, aga siiski läib igaüks oma rada. Muidu wõits arwata, et sõbra sõna mõjub ja sõbrasse ja sõber püüab sõbra tahtmist teha: Meie wahel seda sarnast pole olnud: Iga übel on oma pea, oma süda, oma tahtmine. Aga ma arwan, mina annaks mitmes tükis järele, kui tema mitte nii raudne poeks. Rauatöö see teeb inimese südame mõnes ajas la raudseks. Seda on minu sõbrast awalikult näha. Enne poisslese põlves oli ta nii pehme